

13 maart 2018

# MEETING OF MINDS FOR YOUTH - SLOTHAPPENING

een festival over hersenen

voor 2e & 3e graad ASO/BSO/KSO/TSO

het PAND, Onderbergen 1, GENT

Een vermakelijke mix van wetenschappelijke presentaties, workshops en een live hersendissectie!

---

---

MOM4Y is een schoolproject van Breinwijzer vzw, met de steun van het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie, en Vlaanderen in Actie. Het MOM4Y festival vindt plaats tijdens de wereldwijde Brain Awareness Week.

<http://www.breinwijzer.be>

## Meer over het Meeting of Minds for Youth schoolproject: doelstellingen

### Wetenschap en maatschappij

Wetenschap staat niet los van de maatschappij en omgekeerd. Wetenschappelijke toepassingen worden gestuurd door maatschappelijke processen en nieuwe inzichten uit de wetenschap hebben in veel gevallen een grote impact op ons dagelijks leven. De toenemende neurowetenschappelijke kennis zal zich zowel op persoonlijk als op maatschappelijk vlak laten voelen. MOM4Y laat jongeren nadenken over de impact van de hersenwetenschappen op het dagelijks leven en laat hen op een actieve manier achterhalen hoe toenemende kennis hun houding te aanzien van bepaalde maatschappelijk relevante thema's beïnvloedt. Nadat de leerlingen aan de hand van het lessenpakket zich de nodige wetenschappelijke kennis eigen hebben gemaakt, formuleren ze standpunten en participeren aldus actief aan de maatschappelijke dialoog.

### Jongeren en de informatiemaatschappij

De ontwikkelingen op het gebied van het breinonderzoek zijn tegenwoordig niet meer uit het nieuws weg te denken. Zowel op deskundigen als leken hebben deze ontwikkelingen een enorme aantrekkingskracht. Over hersenwetenschap doen echter de wildste verhalen de ronde. Jongeren moeten leren om op zoek te gaan naar betrouwbare informatie. MOM4Y is een oefening om betrouwbare informatie van 'neuromythes' – zoals de veronderstelling dat we slechts 10% van onze hersenen gebruiken – te onderscheiden.

### Sociale, creatieve en communicatieve vaardigheden

MOM4Y biedt jongeren niet alleen informatie aan maar helpt hen ook om vaardigheden te ontwikkelen die bijdragen aan hun persoonlijke ontwikkeling. Leerlingen krijgen via MOM4Y intellectuele bagage aangereikt om beter te leven. Het project scherpt de zelfkennis ('hoe zit ik in elkaar') van jongeren aan. Dit geeft hen meer slagkracht tijdens hun ontwikkeling. Ook communicatieve vaardigheden worden tijdens MOM4Y aangesproken en verder ontwikkeld.

## Wie?

Alle klassen AS0/BS0/KS0/TS0 van de 2e en 3e graad .

## Wanneer?

Dinsdagvoormiddag 13 maart 2018.

Onthaal: 8h30. Start sessies stipt vanaf 9h tem ongeveer 11h50.

## Waar?

Congrescentrum het Pand. Onderbergen 1, 9000 Gent. Op wandelafstand (5min) van de Korenmarkt (neem vanaf het station Gent-Sint Pieters tot aan de Korenmarkt, duur rit 15 min).

## Hoe?

Het programma bestaat uit parallelle sessies, te volgen naar vrije keuze (tenzij vooraf bepaald door de begeleidende leerkracht(en)).

Tijdens de sessies is er geen verloop mogelijk, eens een sessie is gestart, worden de deuren gesloten, dit om te voorkomen dat de sessies zelf te veel worden verstoord. Het is daarom raadzaam vooraf een parcours te plannen MAAR ook flexibel te zijn als er een sessie reeds is volzet. Er is steeds voldoende aanbod om iets anders te kiezen. Voor de sessies afzonderlijk kan niet worden geserveerd. Voor deelname aan het festival is reservatie verplicht: [info@breinwijzer.be](mailto:info@breinwijzer.be).

# Uurrooster

## Rafter

gelijkbloers

9:00 – 9:50

Het autistische brein:  
anders maar niet  
minderwaardig  
Herbert Roeyers

10:00 – 10:50

Gedachten lezen van  
anderen met het sociale  
brein  
Frank Van Overwalle

11:00 – 11:50

De menselijke hersenen  
van dichtbij bekeken  
live dissectie  
Katharina D'Herde

## Rector Vermeylen

halverwege trap 2e verdieping

9:00 – 9:50

Eetstoornissen: een blik  
van wilskracht of van  
onzekerheid?  
Myriam Vervaet

10:00 – 10:50

Stop, denk, doe.  
Valt impulsiviteit te  
temmen?  
Frederick Verbruggen

11:00 – 11:50

Hersenen, gedrag en emoties,  
evolutionair bekeken  
Johan Mertens

## Rector Blanquaert

3e verdieping zolder

9:00 – 9:50

Hersenen op ruimtemissie  
Angelique Van Ombergen

10:00 – 10:50

Horen doe je met je oren, of  
niet? Over audiovisuele  
illusies  
Durk Talsma

11:00 – 11:50

Linkerhersenhelpt,  
rechterhersenhelpt  
Lise Van der Haegen

## Oude infirmerie

2e verdieping

9:00 – 9:50

YOGA WORKSHOP  
Yoga On Call

10:00 – 10:50

YOGA WORKSHOP  
Yoga On Call

11:00 – 11:50

YOGA WORKSHOP  
Yoga On Call

## Welkom

Meeting of Minds for Youth (MOM4Y) is een schoolproject van Breinwijzer vzw over de hersenen tijdens de wereldwijde Brain Awareness Week. MOM4Y neemt leerlingen uit de tweede en derde graad mee op ontdekkingsstocht doorheen het brein. Het doel van de reis is leerlingen (en leerkrachten) kennis te laten maken met de vele facetten van de hersenwetenschappen.

Misschien neemt jouw klas volgend jaar ook deel?

Alle info op [www.breinwijzer.be](http://www.breinwijzer.be).

MOM4Y – een Festival over Hersenen – 13 maart 2018

Het festival is gratis. Voorkennis is niet vereist. Reservatie is verplicht. Begeleidende leerkrachten kunnen reserveren via [info@breinwijzer.be](mailto:info@breinwijzer.be) .

9:00 – 9:50

Het autistische brein: anders maar niet minderwaardig

Herbert Roeyers

Mensen met autisme hebben problemen in de omgang met andere mensen en vertonen stereotiep gedrag. Dit komt ze informatie op een andere manier verwerken dan mensen zonder autisme. Hun brein is anders georganiseerd. We kijken in het brein van baby's, kinderen, en volwassenen met autisme om dit te illustreren. Hun anders georganiseerde brein heeft trouwens niet alleen nadelen, maar ook een aantal belangrijke voordelen.

10:00 – 10:50

Gedachten lezen van anderen met het sociale brein?

Frank Van Overwalle

Een belangrijke vaardigheid in het menselijke leven is het begrijpen van andere mensen: hun bedoelingen, overtuigingen en diepste persoonlijkheidskernmerken. Deze sociale vaardigheid is gegroeid doorheen de evolutie omdat apen, primaten en mensen meer en meer leerden samenwerken in grotere groepen en hedendaagse maatschappijen. Hoe lezen we deze “gedachten” van anderen? We gaan dieper in op de mechanismen van “mentalisanie” die het sociale brein gebruikt om de gedachten van anderen te achterhalen, en wat er misloopt als deze breinfuncties niet goed werken. Dit wordt geïllustreerd met korte proeven waarin gebruik wordt gemaakt van taken uit recent neuro-imaging onderzoek, die gebruikt worden om de werking van het sociale brein te onderzoeken.

11:00 – 11:50

De menselijke hersenen van dichtbij bekeken (live dissectie!)

Katharina D'Herde

Aan de hand van een presentatie en een live dissectie van gebalsemde hersenen bekijken we de 3-dimensionele structuur en de werking van het menselijk brein. Het autistische brein: anders maar niet minderwaardig. We gaan in op vragen zoals: Wat zijn onze hersenvliezen? Wat zijn onze kopzenuwen en welke functies hebben ze? Waar ligt ons emotioneel brein? Waar liggen onze spraakcentra? Hoe werken onze beide hersenhelften samen? Waar wordt ons hersenvocht geproduceerd?

09:00 – 09:50

Eetstoornissen: een blijk van wilskracht of van onzekerheid?

Myriam Vervaet

Honderden nieuwsberichten alarmeren ons dat we ongezond eten en te weinig bewegen. Popfiguren en mode-iconen presenteren zich met ideale lichaamsmaten die, naar hun zeggen, gebaseerd zijn op een supergezonde levensstijl. Een schriller contrast tussen 'hoe het moet' en tussen 'hoe de realiteit is' is moeilijk te bedenken. Zou dit een mogelijke oorzaak zijn waarom jonge mensen eetstoornissen ontwikkelen?

11:00 – 11:50

Stop, denk, doe. Valt impulsiviteit te temmen?

Frederick Verbruggen

Iedereen heeft het al eens meegemaakt: je kiest of doet iets zonder veel na te denken, en vrijwel onmiddellijk na-dien heb je er al spijt van. Hoe komt dit toch? Dit is een vraag die schrijvers, filosofen, en wetenschappers reeds eeuwenlang bezig houdt. In de voorbije 20 jaar hebben we een grote vooruitgang geboekt in het onderzoek naar de controle van impulsief gedrag. Ik zal een selectief overzicht geven van dit werk, bespreken wat dit ons kan vertellen over bepaalde psychische stoornissen en dagdagelijks gedrag, en bekijken of we impulscontrole al dan niet kunnen trainen.

11:00 – 11:50

Hersenen, gedrag en emoties, evolutionair bekeken

Johan Mertens

Vanaf het ontstaan van het leven op aarde hebben zenuwstelsels een lange weg afgelegd, zeg maar verschillende wegen in hun evolutionaire ontwikkeling. Onze hersenen, of die van vogels of inktvissen kennen elk hun verhaal. Ook gedrag evolueerde samen met dit orgaan. Hoe emoties ontstonden en evolueren beginnen we nu ook te begrijpen, ja zelfs bewustzijn en sociaal gedrag vinden hun plaats in het verhaal, met varianten als empathie en autisme.

09:00 – 10:50

Hersenen op ruimtemissie

Angelique Van Ombergen

Een maanlanding, continue aanwezigheid van astronauten in het internationaal ruimtestation en voorbereidingen voor een trip naar Mars in de nabije toekomst: mensen trekken steeds meer en langer de ruimte in. Tijdens deze presentatie kom je te weten waarom de ruimte zo'n unieke omgeving is voor mensen, welke problemen astronauten ondervinden en vooral hoe dit alles een impact heeft op de hersenen.

10:00 – 10:50

Horen doe je met je oren, of niet? over audiovisuele illusies en de wijze waarop zintuigen worden gecombineerd

Durk Talsma

Je zou misschien kunnen denken dat onze ogen, oren, smaak, reuk- en tastzintuigen onafhankelijk van elkaar werken. Maar is dat wel zo? Onderzoek van de afgelopen 15 jaar heeft laten zien dat onze zintuigen elkaar op soms verrassende wijze kunnen beïnvloeden. In deze sessie zullen een aantal van de meeste spraakmakende audiovisuele illusies worden getoond en wordt er uitgelegd hoe in het brein de interactie tussen de verschillende zintuigen plaats kan vinden.

11:00 – 11:50

Linkerhersenhelft, rechterhersenhelft

Lise Van der Haegen

Gebruiken creatievelingen meer hun rechterhersenhelft en denkers hun linkerhersenhelft? Nee! Zijn de hersenen van linkshandigen anders georganiseerd? Soms wel. En presteren vrouwen beter op taaltaken en mannen op ruimtelijke taken die respectievelijk door de linker- en rechterhersenhelft worden gedomineerd? Ook hierop krijg je een antwoord in deze presentatie over mythes en feiten van hersendominantie.



09:00 – 09:50

Yoga: geest als lichaam, lichaam als geest

YOGA ON CALL

Tieneryoga zorgt ervoor dat je je makkelijker kunt concentreren. Het geeft je rust en helderheid in je hoofd waardoor je sneller en effectiever je dingen kunt doen, zoals bijvoorbeeld je huiswerk. Zo houd je tijd en energie over voor de dingen die jij leuk vindt! Tijdens het beoefenen van Yoga wordt je je bewust van de dingen die jou bezighouden en ontdek je je eigen kracht en mogelijkheden. Yoga en mediatie helpen je omgaan met de veranderingen die je op relatief korte doormaakt op zowel fysiek, mentaal, emotioneel als sociaal vlak. Je krijgt meer voeling met je lichaam en worden je bewust van je ademhaling, de sleutel tot ontspanning. Je leert te vertrouwen op jezelf en hierdoor om te gaan met moeilijke, onzekere situaties.

09:00 – 09:50

Yoga: geest als lichaam, lichaam als geest

YOGA ON CALL

Tieneryoga zorgt ervoor dat je je makkelijker kunt concentreren. Het geeft je rust en helderheid in je hoofd waardoor je sneller en effectiever je dingen kunt doen, zoals bijvoorbeeld je huiswerk. Zo houd je tijd en energie over voor de dingen die jij leuk vindt! Tijdens het beoefenen van Yoga wordt je je bewust van de dingen die jou bezighouden en ontdek je je eigen kracht en mogelijkheden. Yoga en mediatie helpen je omgaan met de veranderingen die je op relatief korte doormaakt op zowel fysiek, mentaal, emotioneel als sociaal vlak. Je krijgt meer voeling met je lichaam en worden je bewust van je ademhaling, de sleutel tot ontspanning. Je leert te vertrouwen op jezelf en hierdoor om te gaan met moeilijke, onzekere situaties.

09:00 – 09:50

Yoga: geest als lichaam, lichaam als geest

YOGA ON CALL

Tieneryoga zorgt ervoor dat je je makkelijker kunt concentreren. Het geeft je rust en helderheid in je hoofd waardoor je sneller en effectiever je dingen kunt doen, zoals bijvoorbeeld je huiswerk. Zo houd je tijd en energie over voor de dingen die jij leuk vindt! Tijdens het beoefenen van Yoga wordt je je bewust van de dingen die jou bezighouden en ontdek je je eigen kracht en mogelijkheden. Yoga en mediatie helpen je omgaan met de veranderingen die je op relatief korte doormaakt op zowel fysiek, mentaal, emotioneel als sociaal vlak. Je krijgt meer voeling met je lichaam en worden je bewust van je ademhaling, de sleutel tot ontspanning. Je leert te vertrouwen op jezelf en hierdoor om te gaan met moeilijke, onzekere situaties.

## Bio's

### Katharina D'Herde

Katharina D'Herde is hoofd van de afdeling Anatomie en Embryologie binnen de Vakgroep Medische Wetenschappen aan de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen van de Universiteit Gent. Naast haar onderwijsopdracht aan 4 verschillende opleidingen, is ze auteur van een 70 tal publicaties in internationale tijdschriften en auteur van 4 boekhoofdstukken. Haar belangrijkste onderzoekstopic betreft de regulatie van geprogrammeerde celdood. Actueel wordt onder haar impuls naast celbiologisch onderzoek ook cadaver gerelateerd onderzoek uitgebouwd en dit binnen het nieuw opgericht samenwerkingsverband CETRAS (center for training and research in anatomical sciences).

### Johan Mertens

Johan Mertens is bioloog en doceert gedragsecologie aan de Universiteit Gent, niet alleen aan biologen, maar ook aan psychologen. Dat doet hij vandaag nog steeds op aanvraag, want hij is reeds vijf jaar met pensioen. Daarnaast houdt hij zich nu vooral bezig met het bijhouden van de wetenschappelijke vakliteratuur om die door te vertellen aan geïnteresseerden zoals jij.

### Herbert Roeyers

Herbert Roeyers is gewoon hoogleraar klinische psychologie op het gebied van de ontwikkelingsstoornissen. Hij is gespecialiseerd in autismespectrumstoornis (ASS) en verricht vooral onderzoek naar de sociaal-communicatieve ontwikkeling van mensen met ASS vanaf het eerste levensjaar.

### Durk Talsma

Durk Talsma, geboren te Dokkum (NL), 1969, studeerde psychologie aan de rijksuniversiteit Groningen, waar hij in 1996 afstudeerde in de psychologische functieleer. Hij behaalde zijn doctoraat aan de Universiteit van Amsterdam in 2001, op basis van een proefschrift over de invloed van aandacht op auditieve en visuele waarneming. Sindsdien heeft hij onder andere in de Verenigde Staten en Canada onderzoek gedaan. Momenteel is hij als Docent "Geheugen en Cognitie" verbonden aan de vakgroep experimentele psychologie van de UGent.

### Lise Van der Haegen

Lise Van der Haegen onderzocht in haar doctoraat aan de vakgroep Experimentele psychologie (UGent) hoe onze linker- en rechter-hersenhelft samenwerken tijdens het lezen van woorden. In haar huidig onderzoek vergelijkt ze de hersenorganisatie van links- en rechtshandigen op het gebied van taal en gezichtsherkenning.

### Angelique Van Ombergen

Angelique Van Ombergen behaalde een doctoraat in de Medische Wetenschappen aan de Universiteit Antwerpen en is daar momenteel nog verbonden als post-doctoraal onderzoekster. Het onderwerp van haar doctoraatsthesis was hoe de hersenen van astronauten zich aanpassen na een ruimtemissie. Een ander deel van haar onderzoek was ook gericht op patiënten met evenwichtsstoornissen. Angelique is ook zeer actief op vlak van wetenschapscommunicatie: ze is de auteur van het vernieuwde MOM4Y lessenpakket en houdt een blog over hersenonderzoek bij op [www.neuropolisblog.com](http://www.neuropolisblog.com). Bovendien is ze de auteur van het boek "In mijn hoofd" (uitgeverij Lannoo), een wonderlijke reis door de hersenen, geschreven op maat van kinderen tussen 9-99 jaar.

### Frank Van Overwalle

Frank Van Overwalle is gewoon hoogleraar aan de vakgroep Experimentele en Toegepaste psychologie van de Universiteit Brussel. Na het behalen van een doctoraat in 1987 in de psychologische wetenschappen op het gebied van sociale attributietheorie, is zijn onderzoek zich meer gaan toespitsen op arti-iciële breinmodellen van sociaal gedrag, en de laatste 10 jaren op het echte sociale brein. Vooral over de rol die het brein speelt in sociale beeldvorming over andere personen en groepen. Hij behoort tot een groeiende groep van neurowetenschappers die op zoek zijn naar de neurale oorsprong van het sociale denken en handelen, en proberen vanuit die optiek oplossingen aan te dragen voor mensen met klinische problemen in hun sociale denken, zoals autisme, psychopathie, schizofrenie, breinschade.

### Frederick Verbruggen

Frederick Verbruggen onderzocht in zijn doctoraat aan de vakgroep Experimentele Psychologie (UGent) hoe verschillende vormen van gedragscontrole aan elkaar gerelateerd zijn. Na zijn doctoraat heeft hij onderzoek gedaan naar impulscontrole aan universiteiten in de Verenigde Staten, Wales, en Engeland. Sinds 2012 is hij hoogleraar Cognitieve Psychologie aan de Universiteit van Exeter (UK).

### Myriam Vervaet

Myriam Vervaet is Hoofddocent Medische Psychologie aan de faculteit Geneeskunde te Gent en coördinator van het 'Centrum voor Eetstoornissen' van het Universitair Ziekenhuis te Gent. Ze is Doctor in de Psychologie en Doctor in de Medische Wetenschappen. Zij behandelt en doet onderzoek bij mensen met eetstoornissen sinds 1984 en schreef talrijke binnenlandse en buitenlandse artikels en publiceerde een aantal boeken over eetstoornissen.

### Yoga On Call

[www.yoga-on-call.be](http://www.yoga-on-call.be)

Yoga on Call is een laagdrempelige yogastudio met twee locaties in Gent, YOC Zuid & YOC Noord. Binnen ons ruime aanbod van lessen vind je altijd wel een lesmoment dat in jouw agenda past! volg een proefles het lessenrooster. Yoga voor iedereen.

# Organisatie & Partners

## Breinwijzer vzw

Breinwijzer vzw brengt actoren uit zowel de neurowetenschappen, de zorgsector als het ruime publiek samen, om zo samen te zoeken naar en richting te geven aan een maatschappelijk verantwoorde evolutie en impact van de neurowetenschappen (neuro-ethiek). Breinwijzer is een onafhankelijke pluralistische organisatie die ijvert voor een open en participatieve dialoog op voet van gelijkwaardigheid tussen het ruime publiek, beleidsmakers en betrokken experts.

## In de Raad van Bestuur zetelen

Prof. Rik Achten (Neuroloog, UZ Gent, Directeur Gifmi): voorzitter,

Prof. Peter De Deyn (Neuroloog, Dept. Biomedische Wetenschappen Universiteit Antwerpen, Directeur Alzheimer Research Centrum aan het UMCG te Groningen, Directeur Instituut Born-Bunge),

Prof. Geert Dom (Psychiater, Verslavingsproblematiek, Hoofdgeneesheer Broeders Alexianen, Volwassenpsychiatrie Universiteit Antwerpen, CAPRI, oud-voorzitter VVP, EPA)

Prof. Christophe Lafosse (Psycholoog, Klinische Neuropsychologie K.U.Leuven / Directeur strategie en wetenschapsbeleid Revalidatieziekenhuis RevArte),

Prof. Frank Van Overwalle (Psycholoog, Departement Psychologie, Sociale neurowetenschappen VUB)

Eva De Vlieger is de oprichter en dagelijks bestuurder.

## Contact

Eva De Vlieger, 0496/29.71.07

[www.breinwijzer.be](http://www.breinwijzer.be)

[info@breinwijzer.be](mailto:info@breinwijzer.be)



Vlaamse  
overheid



Breinwijzer vzw